

O veřejných financích a znepokojivých trendech

 prvnizpravy.cz/zpravy/byznys/o-verejnych-financich-a-znepokojivych-trendech

<< **GLOSA** >> Tuzemské veřejné finance se od propuknutí pandemie propadly do významné nerovnováhy, kterou dále prohlubují negativní dopady energetické krize.

Dominik Rusinko, analytik
ČSOB

21. září 2022 - 10:30

Přestože současná vláda nastupovala do úřadu s cílem konsolidovat veřejné rozpočty, ve svých střednědobých plánech počítá jen s velmi pozvolným ozdravným procesem. Největší problém představuje tzv. strukturální deficit, který vzniká bez ohledu na to, zda se ekonomice daří, nebo ne, a který má v příštích letech setrvat okolo 3 % HDP (přibližně 200 mld. korun), píše Dominik Rusinko, analytik ČSOB.

Z pohledu veřejných financí lze navíc pozorovat jeden zvláště znepokojivý post-pandemický trend – rostoucí nárokovost, aby vláda kompenzovala jakýkoli negativní šok v ekonomice. V současné energetické krizi se tak opět přijímají primárně plošná opatření, třebaže se tak z části děje i z důvodu ne-flexibility sociálního systému, který neumožňuje efektivně zacílit podporu na nejohroženější skupiny.

Tento přístup je problematický minimálně ze dvou důvodů. Za prvé, klade vysoké a dlouhodobě těžko udržitelné nároky na státní rozpočet. Za druhé, plošná opatření typu cenového stropu zatemňují cenový signál. Ten může být pro část společnosti opravdu drtivý, proto je potřeba aktivovat a dále zpevnit sociální síť. Přílišné tlumení cenového signálu však konzervuje ekonomiku ve stavu, který nebere v potaz novou – v tomto případě energetickou – realitu. Tuzemská ekonomika přitom potřebuje pravý opak – na šok reagovat nejen přizpůsobením, ale hlavně jej využít k pozitivní změně, tak aby došlo ke strukturálnímu posunu směrem k produkci s vyšší přidanou hodnotou.

I k tomu bude potřeba udržet veřejné finance v uspokojivé kondici, což vyžaduje přijetí řady méně či více bolestivých opatření. V zásadě jsou na stole jen dvě možnosti – buďto při stávající úrovni veřejných výdajů dojde k posílení příjmové strany (tj. zvýšení daní) nebo snížení existujících výdajů (tj. omezení sociálních transferů nebo některé z veřejných agend). Ať již politické špičky zvolí kteroukoli z těchto variant (pravděpodobná je jejich kombinace), platí, že čím déle se budou snažit oddalovat nevyhnutelné, tím tvrdší náraz do zdi nás nakonec čeká...

(rp,prvnizpravy.cz,foto:arch.)

Tisk stránky Doporučit stránku